Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на вътрешните работи	**Нормативен акт:** Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗИДЧРБ)
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Биляна Атанасова Стойкова Дирекция „Правно-нормативна дейност“ – Министерство на вътрешните работи	**Телефон и ел. поща:** 982 26 82 pravna@mvr.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1. Необходимост от осигуряване прилагането на правни актове на ЕС в рамките на трудовата миграция и Пакта на Европейския съюз за миграцията и убежището.

1.1.Въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка.

Към настоящия момент законовата регламентация не позволява на чужденците с разрешено право на продължително пребиваване на основание чл. 24и („Единно разрешение за пребиваване и работа“) от ЗЧРБ да сменят работодателя си докато са на територията на страната. Също така за тази група чужденци не е предвидена възможност да се ползват от регистриране в Бюрото по труда при безработица, в периода на която да не бъде отнемано правото им на пребиваване. В действащото законодателство не е предвидено кандидатите за „Единно разрешение за пребиваване и работа“, които нямат разрешено право на пребиваване в Република България на друго законово основание, да се намират извън територията на страната.

1.2. Липсва регламентация относно разграничаване на условията, при които се налага принудителна административна мярка „Отнемане право на пребиваване“ за категориите чужденци с дългосрочно и постоянно пребиваване, в случаите на отсъствие от територията на страната. Докато дългосрочното пребиваване е статут, произтичащ от Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни, то изискванията за отнемане на правото, произтичат от европейското законодателство. По отношение на правото на постоянно пребиваване, като национален статут, е необходимо да се въведе изискването правото на пребиваване да се губи в случаите, когато чужденецът не е пребивавал предходната календарна година повече от 6 месеца и един ден, с цел осъществяване на по-голям административен контрол върху пребиваването на тази категория чужденци и изпълнение на изискването за уседналост.

1.3. Създаване на нормативни предпоставки за изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 С Регламент (ЕС) 2024/1356 се установява рамка, която да гарантира тясно сътрудничество между компетентните национални органи, посочени в разпоредбата на Регламент (ЕС) 2016/399 относно извършването на граничния контрол, органите, отговарящи за процедурите за предоставяне на убежище и за приемането на

кандидатите, органите, отговарящи за защитата на общественото здраве, и органите, отговарящи за провеждането на процедурите за връщане, съобразени с Директива 2008/115/ЕО.

Проблем 2. Необходимост от нормативно посочване на органите за скрининг, които ще извършват процедурите, както на границата на страната ни, така и във вътрешността

С оглед спецификата на Закона за Министерството на вътрешните работи, като специален закон, който урежда дейността на министерствалото, предвид обстоятелството, че органи за скрининг, ще бъдат Главна дирекция „Гранична полиция“ и дирекция „Миграция“ е необходима промяна в разпоредби от ЗМВР.

.**Проблем 3.** Необходимост от нормативно разписване на намаляване на срока за изпълнение на обикновена услуга за издаване на лична карта и паспорт.

В Решение № 176 на Министерския съвет от 21 март 2025 г. за приемане на План за действие за внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота“, стъпка 4 „Намаляване сроковете за обикновена и бърза услуга за издаване на СУМПС и останалите български документи за самоличност“, мярка 3.4.1. от Епизод от живота „Придобиване и подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство“, със срок за изпълнение 31.12.2026 г., е предвидено нормативни промени в ЗБЛД по отношение оптимизиране на срока за издаване на лична карта и/или паспорт при обикновена услуга и намаляването с 10 дни като се предвижда срокът на услугата да се намали от до 30 дни на до 20 дни.

Предложената промяна е включена за изпълнение и в РМС № 175 от 21 март 2025 г. за приемане на Концепция за развитие на регулаторната политика на Република България 2025 - 2027 г.: т. 7 „Цели, мерки и показатели за наблюдение от проекта“, Цел 2 „Намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване“, мерки № 16 „Оптимизиране и подобряване на процесите по издаване на българските лични документи“.

Моделът за централизирана персонализация на българските лични документи е одобрен с решение по т. 16 по Протокол № 39 от заседанието на Министерския съвет (МС) на 13.09.2017 г., допълнен с решение по т. 40 от Протокол № 4 от заседанието на МС от 31.01.2018 г. От средата на 2024 г. централизирано се персонализират следните лични документи – лична карта, разрешение за пребиваване и карта за пребиваване. След утвърждаване на образците на другите видове български лични документи, които се издават съгласно ЗБЛД, предстои изцяло централизираното им персонализиране в единния център в гр. София. С оглед създадените условия за технически и организационни възможности срокът за издаване на лична карта и на паспорт при заявена обикновена услуга, който към настоящия момент е до 30 дни, може да се оптимизира и да се намали с 10 дни, като обикновената услуга може да се извършва до 20 дни.
В тази връзка възниква необходимост от предприемане на действия за нормативни промени в действащото законодателство.

Необходимост от нормативно разписване на намаляване на срока за изпълнение на обикновена услуга за издаване на лична карта, временна лична карта за самоличност и паспорт.

Необходимост от промяна в реда за приемане на заявление за издаване на моряшки паспорт, персонализиране и получаване на документа за самоличност.

Необходимост от промяна на размера на административнонаказателните глоби в това число посочването им в евро

2. Цели:

Цел 1. Постигане на съответствие на националната законодателна уредба относно предвиденото в с правния инструментариум на ЕС по отношение Пакта по миграция и убежище и по-специално

определяне на органите за скрининнг процедурата, както и дефиниране на задачите, които следва да се изпълняват и от други компетентни държавни структури.

Цел 2. Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233, с която се предвиди възможност за смяна на работодателя от страна на притежателя на „Единно разрешение за пребиваване и работа“. Създаване на :

- правна възможност за притежателя на „Единно разрешение за пребиваване и работа“ при оставане без работа да не се отнема правото му на пребиваване при спазване на предвидените в нея изисквания.
- задължение кандидатите за „Единно разрешение за пребиваване и работа“ в случай, че не притежават пребиваване в Република България да се намират извън територията на страната.
- правна възможност за отнемане на разрешено пребиваване в случай, че при оставане без работа и регистрация в Агенция по заетостта, чужденецът не уведоми за това дирекция „Миграция“ в определения срок.
- правна регламентация, която да определи кръга лица, които са изключени от обхвата на Директивата и не могат да получат пребиваване по предвидената в нея процедура.

Създаване на условия за по-стриктен контрол върху пребиваването на чужденци с разрешено право на постоянно пребиваване в Република България.

Цел 3. Оптимизиране на срока за изпълнение на обикновената услуга за издаване на лична карта, паспорт и за подмяна на временна карта за самоличност като извършването от до 30 дни се намалява с 10 дни и обикновената услуга за посочения документ може да се изпълни до 20 дни.

Уреждане на ред за издаване на моряшките паспорти с оглед въвеждане на централизираното персонализиране на документа в ДБДС - МВР и оптимизиране на административната услуга по заявяване на този вид документ за самоличност.

Уреждане на размера на административнонаказателните глоби по ЗБЛД в съответствие с официалната парична единица в Република България

3. Заинтересовани страни:

По проблем 1.

Министерството на вътрешните работи, работодателите и чужденци, кандидатстващи за и получили право за продължителна пребиваване тип „Единно разрешение за пребиваване и работа.“, както и чужденци с разрешено право на постоянно пребиваване в Република България.

По проблем 2.

Главна дирекция „Гранична полиция“ и Дирекция „Миграция“, както и всички органи, които ще участват в процедурите по скрининг.

По проблем 3:

Българските граждани, които подават заявление за издаване на лична карта и паспорт за обикновена услуга в дирекция „Български документи за самоличност“ и звената „БДС“ при СДВР и ОДМВР;

Българските граждани, които подават заявление за издаване на моряшки паспорт в Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИА МА) при МТС и териториалните ѝ подразделения;

Граждани, извършили административни нарушения по ЗБЛД, които подлежат на административно наказание „глоба“;

Компетентните органи на МВР .служители на ДБДС и на звената „БДС“ при СДВР и ОДМВР, които отговарят за приемане на заявление за издаване на лична карта и паспорт, и издават служебно или приемат заявление за подмяна на временна карта за самоличност, и участват в процеса по персонализация на документите за самоличност;

ИА МА при МТС;

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Вариант „Без действие“:

Описание: При този вариант няма да се въведат изискванията на Директива 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка.
Това ще доведе по прилагане на действащото законодателство, което не предвижда допълнителни права по отношение на притежателите на „Единно разрешение за пребиваване и работа“.
2. Трудности при контрола по пребиваването на чужденци с постоянно пребиваване и установяване на тяхната уседналост на територията на страната, като основание за получаването му.
Няма да бъдат нормативно дефинирани органите за скрининг, съответно процедурите и задълженията, които произтичат от прилагането на европейските нормативни актове, включени в Пакта по миграция и убежище.

При този вариант разпоредбите на ЗБЛД, които уреждат срокът за обикновена услуга при издаване на лична карта и паспорт, и за подновяване на временна карта за самоличност няма да се променят.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант на действие не могат да се очакват положителни икономически/социални или екологични въздействия върху заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Българските граждани, които подават заявление за издаване на лична карта и паспорт в дирекция „Български документи за самоличност“ и звената „БДС“ при СДВР и ОДМВР, няма да са запознати с възможността документът за самоличност, който са заявили за издаване при обикновена услуга, да се получи до 20 дни, а не до 30 дни при заплащане на същата държавна такса.

Българските граждани няма да имат възможност да участват по-рано активно в гражданския оборот с валиден документ за самоличност, поради което ще заявяват бърза и/или експресна услуги за издаване на лична карта, паспорт, временна карта за самоличност, което от своя страна ще увеличи административната тежест спрямо тях във връзка със заплащане на държавна такса в двоен или петорен размер спрямо обикновената услуга.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се очаква.

Административна тежест:

Няма влияние върху административната тежест.

Вариант 1 „Предприемане на нормативни изменения в ЗЧРБ“:

Описание: С приемане на предложените изменения в националното законодателство критериите за прием на кандидати за ЕРПР, ще бъдат в съответствие с изискванията на новата Директива (ЕС) 2024/1233 и националните специфики на режима на пребиваване на чужденци на трудовия пазар, ще се прецизират условията, на които следва чужденците да отговорят, изискуемите документи и приложимата процедура, вкл. сроковете за провеждането й за получаване на ЕРПР в България,

ясно ще се регламентират правата и задълженията на притежателите на ЕРПР. Ще бъдат въведени промени в основанията за отнемане на вече издадена ЕРПР.

При този вариант ще се стигне до пълно транспониране на Директива 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година, което ще доведе до възможност за смяна на работодателя на притежателите на ЕРПР, както и възможността да търсят нов работодател докато са в период на безработица, както и принципно да сменя работодателя си без да е необходимо да напускат територията на страната.

2. Създаване на правна възможност за отнемане на право на постоянно пребиваване на чужденците, които не са се установили трайно на територията на страната след получаване на право на постоянно пребиваване.

Ще се въведат изискванията на европейските правни инструменти, включени в Пакта по миграция и убежище, като се приведат в съответствие разпоредби от ЗЧРБ и ЗМВР, с оглед дефинирането на първо място на органите за скрининг процедурата.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: Ще се стигне до намаляване на административната тежест за чужденците, кандидатстващи за пребиваване на основания предвидени в ЗЧРБ, като няма да се изисква от тях да напуснат територията на страната, в случай на смяна на работодател.
По отношение на българските граждани, които ще заявят лична карта и паспорт при обикновена услуга:
За 2026 г. с изтичащ срок на валидност са 329 662 бр. лични карти и 603 852 бр. паспорти на български граждани.

- Улеснение да получат готовия документ (лична карта, временна карта за самоличност и паспорт) в по-кратък срок за обикновена услуга при заплащане на същата държавна такса;
- Значително улеснение да участват активно в гражданския оборот с валиден документ за самоличност;
- Редуциране на броя на заявените бързи и експресни услуги за издаване на лична карта, временна карта за самоличност и паспорт, което от своя страна значително ще намали административната тежест спрямо гражданите по отношение на заплащане на държавна такса в двоен или петорен размер спрямо обикновената услуга;
- Постигане на бързина на административното обслужване на български граждани при заявена обикновена услуга за издаване на лична карта и паспорт, и за подновяване на временна карта за самоличност в дирекция „Български документи за самоличност“ (ДБДС) и звената „Български документи за самоличност“ (БДС) при СДВР и ОДМВР.
- Яснота по отношение началния момент, от който се изчисляват сроковете за издаване на документите при обикновена и бърза услуга, а именно от деня след приемане на заявлението.

По отношение на компетентните органи на МВР, които отговарят за приемане на заявление за издаване на лична карта и паспорт, издават служебно или приемат заявление за подмяна на временна карта за самоличност, и участват в процеса по персонализация на документите за самоличност: не се установява вероятност за въздействие.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Административна тежест:

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант „Без действие“	Вариант 1 Предприемане на нормативни изменения в ЗМВР
Ефективност	Цел 1. Постигане на съответствие на националната законодателна уредба относно предвиденото в с правния инструментариум на ЕС по отношение Пакта по миграция и убежище и по-специално определяне на органите за скрининг процедурата, както и дефиниране на задачите, които следва да се изпълняват и от други компетентни държавни структури.	3	1
Ефикасност	Цел 1. Постигане на съответствие на националната законодателна уредба относно предвиденото в с правния инструментариум на ЕС по отношение Пакта по миграция и убежище и по-специално определяне на органите за скрининг процедурата, както и дефиниране на задачите, които следва да се изпълняват и от други компетентни държавни структури.	3	1
Съгласуваност	Цел 1. Постигане на съответствие на националната законодателна уредба относно предвиденото в с правния инструментариум на ЕС по отношение Пакта по миграция и убежище и по-специално определяне на органите за скрининг процедурата, както и дефиниране на задачите, които следва да се изпълняват и от други компетентни държавни структури.	3	1

		Вариант „Без действие“	Вариант 1 Предприемане на нормативни изменения в ЗМВР
Ефективност	Цел 2. **.** Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233, с която се предвиди възможност за смяна на работодателя от страна на притежателя на „Единно разрешение за пребиваване и работа“.	3	1
Ефикасност	Цел 2. **.** Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233, с която се предвиди възможност за смяна на работодателя от страна на притежателя на „Единно разрешение за пребиваване и работа“.	3	1
Съгласуваност	Цел 2. **.** Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233, с която се предвиди възможност за смяна на работодателя от страна на притежателя на „Единно разрешение за пребиваване и работа“.	3	1

		Вариант „Без действие“	Вариант 1 Предприемане на нормативни изменения в ЗМВР
Ефективност	Цел 3. Оптимизиране на срока за изпълнение на обикновената услуга за издаване на лична карта, паспорт и за подмяна на временна карта за самоличност като извършването от до 30 дни се намалява с 10 дни и обикновената услуга за посочения документ може да се изпълни до 20 дни. Уреждане на ред за издаване на моряшките паспорти с оглед въвеждане на централизираното персонализиране на документа в ДБДС - МВР и оптимизиране на административната услуга по заявяване на този вид документ за самоличност. Уреждане на размера на административнонаказателните глоби по ЗБЛД в съответствие с официалната парична единица в Република България	З	1
Ефикасност	Цел 3. Оптимизиране на срока за изпълнение на обикновената услуга за издаване на лична карта, паспорт и за подмяна на временна карта за самоличност като извършването от до 30 дни се намалява с 10 дни и обикновената услуга за посочения документ може да се изпълни до 20 дни. Уреждане на ред за издаване на моряшките паспорти с оглед въвеждане на централизираното персонализиране на документа в ДБДС - МВР и оптимизиране на административната услуга по заявяване на този вид документ за самоличност. Уреждане на размера на административнонаказателните глоби по ЗБЛД в съответствие с официалната парична единица в Република България	З	1
Съгласуваност	Цел 3. Оптимизиране на срока за изпълнение на обикновената услуга за издаване на лична карта, паспорт и за подмяна на временна карта за самоличност като извършването от до 30 дни се намалява с 10 дни и обикновената услуга за посочения документ може да се изпълни до 20 дни. Уреждане на ред за издаване на моряшките паспорти с оглед въвеждане на централизираното персонализиране на документа в ДБДС - МВР и оптимизиране на административната услуга по заявяване на този вид документ за самоличност. Уреждане на размера на административнонаказателните глоби по ЗБЛД в съответствие с официалната парична единица в Република България	З	1

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 1 „Предприемане на нормативни изменения в ЗЧРБ“.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не се идентифицират..

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..……
……..
……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България беше публикуван за обществено обсъждане на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет страницата на Министерството на вътрешните работи за срок от 30 дни и е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка.

Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от от 14 май 2024 година за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

……..……

……

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Закона за чужденците в Република България;
Закона за българските лични документи;
Закона за въвеждане на еврото в Република България;
Информация относно броя на издадени лични карти, паспорти и моряшки паспорти за 2024 г., 2025 г. и за броя на документите за самоличност с изтичащ срок на валидност през 2026 г. се получава от Националния автоматизиран информационен фонд „Национален регистър на българските лични документи“.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Любослав Попов, ВПД директор на дирекция „Правно-нормативна дейност“

Дата:

Подпис: